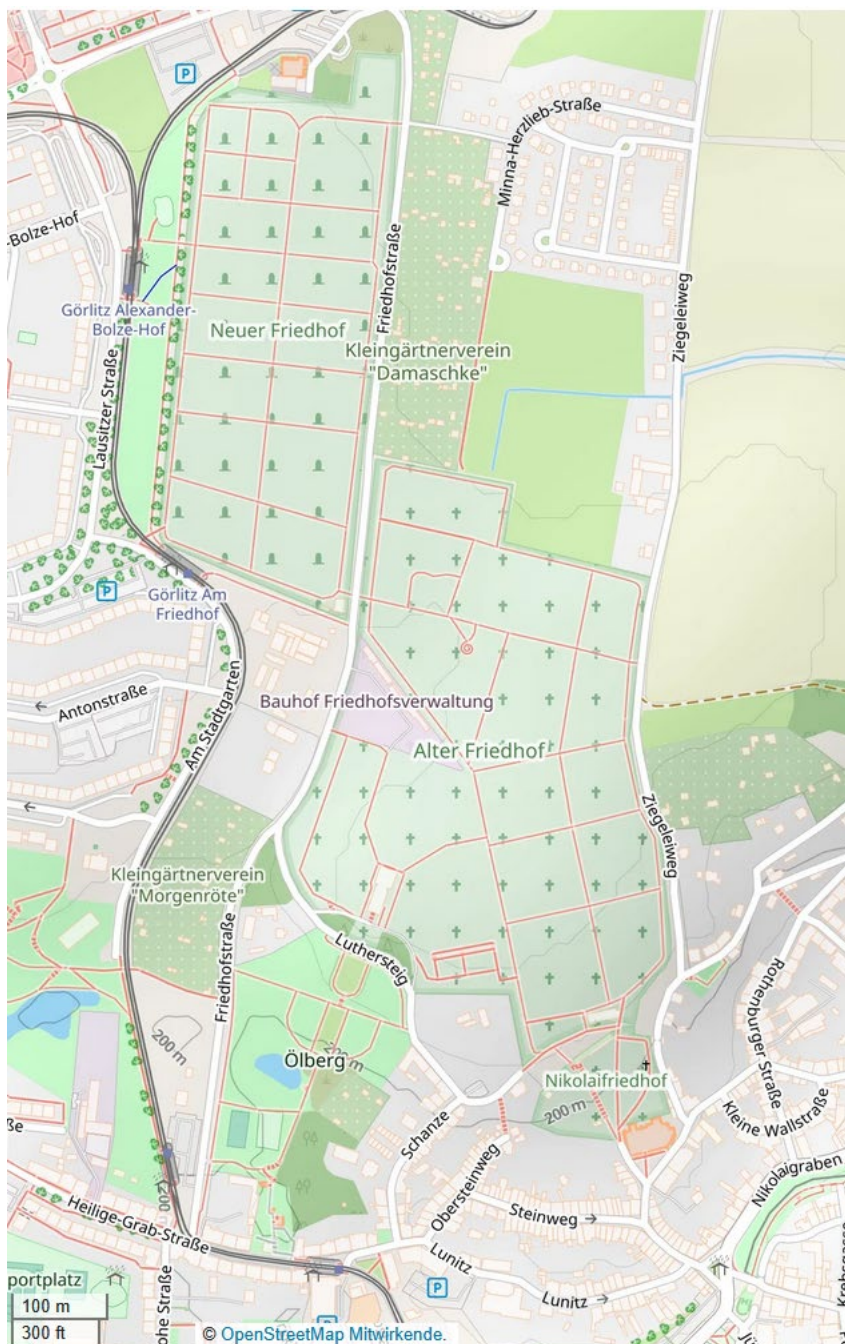

Hřbitov sv. Mikuláše: Po stopách minulosti na hřbitově

SOUHRN ČINNOSTI

Exkurze je založena na metodě výzkumu hledání stop. Po úvodní prezentaci studenti samostatně prozkoumávají hřbitov, shromáždí poznatky a formulují vlastní výzkumné otázky. V malých skupinách zkoumají pomocí různých materiálů a nástrojů své otázky, dokumentují zjištění a ověřují počáteční hypotézy. Nakonec jsou výsledky prezentovány celé třídě, společně vyhodnoceny a následně reflektovány samotnému procesu výzkumu.

PŘÍSTUPNOST + MAPA

Auto: Parkoviště na Friedhofstraße (<https://mapy.com/s/muhonovobe>)

Veřejná doprava: Jedte vlakem na nádraží Görlitz, poté pokračujte tramvají (linka 2 směr Am Wiesengrund na Görlitz Hohe Straße) nebo pěšky (2 km).

POPIS LOKALIT

Historické hřbitovy v Görlitzu – Hřbitov sv. Mikuláše a Starý hřbitov v areálu městského hřbitova – jsou významnými svědectvími historie města a sepulkrální kultury. Hřbitov sv. Mikuláše je považován za nejstarší pohřebiště ve městě (doloženo od 14. století) a ohromuje svými četnými umělecky zpracovanými náhrobky, epitafy a kryptami z vícera století. Starý hřbitov, založený v 19. století, odráží vývoj měšťanské pohřební kultury a se svými rodinnými hroby, válečnými hroby a reprezentativními hrobkami nabízí široké spektrum historického pohřebního umění.

Oba areály se vyznačují svými vzrostlými stromy, částečně zarostlými plochami a osázením blízké přírodě. Vyvinuly se v ekologicky cenné zelené plochy, které poskytují stanoviště mnoha rostlinným a živočišným druhům. Spojují tak historický, kulturní a ekologický význam v rámci městské struktury Görlitzu.

Na hrobech se navíc nachází různé druhy kamenů.

Viz také: **M. Kaden, O. Tietz, J.-M. Lange, E. Mühle, M. Kempgen & N. Janetschke (2013): Grabmalgestene auf dem Städtischen Friedhof Görlitz.** Miniaturen zur Geologie Sachsens. Geokommunen 5.

https://www.researchgate.net/publication/273098491_Grabmalgesteine_auf_dem_Städtischen_Friedhof_Görlitz

POŽADAVKY

Učební prostředí (přenositelnost): přenositelné na jiné hřbitovy a jiná místa

Potřebný čas: 5-6 hodin

Personální zdroje: 3–4 učitelé pro intenzivní spolupráci a podporu žáků

Doporučená věková skupina: Střední škola (od 14 let)

Nástroje: Měřicí přístroje, tablety s aplikacemi, materiály

Možné aktivity před a po:

Následná činnost: Intenzivnější diskuze o výzkumné otázce ve třídě

Požadované předchozí znalosti a dovednosti studentů před zahájením aktivity: žádné

POPIS AKTIVITY

1) ÚVOD

Exkurze začíná krátkou prezentací učitele o Hřbitově sv. Mikuláše a Starém hřbitově: jejich historie, specifické rysy náhrobků a jejich ekologický význam jako biotopy. Poté bude vysvětlena metoda otevřeného průzkumu hledání stop.

Studenti samostatně prozkoumávají hřbitov a na základě pozorování si vytvářejí vlastní otázky.

Dostanou přibližně 15 minut na to, aby objevili zajímavé nebo překvapivé aspekty a zaznamenali svá pozorování ve formě poznámek na kartičky.

V následující skupinové diskusi budou shromážděny možné výzkumné otázky, např.:

- Jaké historické informace lze získat z náhrobků?

- Které druhy zvířat a rostlin zde nacházejí svá stanoviště?
- Odkud používané kameny pocházely a jak se zpracovávaly?
- Jak se měnil hřbitov v průběhu času?

Studenti si v malých skupinách vyberou otázku k hlubšímu zpracování. K dispozici jsou jim různé zdroje, které jim pomohou:

- Informační materiály o náhrobcích (historie, původ, symbolika)
- Identifikační příručky a materiály pro pozorování přírody
- Aplikace (např. aplikace pro rostliny nebo mapy)
- Měřicí přístroje (např. pro měření objemu, teploty nebo vlhkosti)
- Průvodce pro rozhovory

Učitel během pracovní fáze poskytuje vedení.

Alternativa

Výzkum se může zaměřit na téma „kameny na hřbitově – původ a význam“. V tomto případě učitel poskytne konkrétní vodící otázku a vhodné materiály. Následující body jsou ukázány na tomto příkladu.

2) VÝZKUMNÁ OTÁZKA

„Odkud pocházejí náhrobky na Hřbitově Sv. Mikuláše a na Starém hřbitově?“

3) HYPOTÉZA

Studenti formulují prvotní domněnky, např.:

- Kameny pocházejí z regionu.
- Byly dovezeny ze zahraničí (např. z Číny).
- Různá období vykazují různá místa původu.

Tyto hypotézy tvoří základ pro další zkoumání.

4) EXPERIMENT / SBĚR DAT

Skupiny shromažďují data prostřednictvím pozorování, dokumentace (fotografie, poznámky), měření, výzkumu nebo rozhovorů, a ověřují své hypotézy. Učitel poskytuje podpůrné materiály.

5) HODNOCENÍ

Výsledky budou prezentovány ve skupinové diskusi. Společně budou potvrzeny klíčové závěry, otestovány hypotézy a identifikovány souvislosti.

6) HLEDÁNÍ SPOJISTOSTÍ

Analýza zvažuje, zda se otázky navzájem překrývají a jaké historické, ekologické nebo sociální souvislosti – a to i v globálním kontextu – jsou rozpoznatelné.

7) REFLEXE

Nakonec studenti reflektují výzkumný proces: metodologii, obtíže, nové otázky a poznatky o vědecké práci.

DIDAKTICKÉ UKOTVENÍ

PŘÍKLAD DLOUHODOBÉHO CÍLE	Studenti formulují výzkumné otázky a hledají na ně odpovědi.
CÍL AKTIVITY	
OVĚŘITELNÉ VÝSLEDKY – Příklad toho, co lze u studentů ověřit (kritéria hodnocení pro učitele)	Studenti formulují výzkumnou otázku. Studenti si vyberou vhodné metody, jak na tuto otázku odpovědět. Studenti shromažďují a interpretují zkoumaná data.

DODATKY

Materiály pro identifikaci kamenů (z.B. **M. Kaden, O. Tietz, J.-M. Lange, E. Mühle, M. Kempgen & N. Janetschke (2013):** *Grabmalgesteine auf dem Städtischen Friedhof Görlitz*. Miniaturen zur Geologie Sachsens. Geokommunen 5.)

Autorka aktivity: Hanna Janßen (Hanna.Janssen@tu-dresden.de)

